

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 184/2013-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. marca 2013 predbežne prerokoval sťažnosť M. P., B., vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v konaniach vedených Okresným súdom Bratislava III pod sp. zn. 3 Nt 17/09, Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 3 Tos 107/2012 a Okresnou prokuratúrou Bratislava III a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. februára 2013 doručená sťažnosť M. P., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaniach vedených Okresným súdom Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 3 Nt 17/09, Krajským súdom v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 3 Tos 107/2012 a Okresnou prokuratúrou Bratislava III (ďalej aj „okresná prokuratúra“). Dátum odovzdania sťažnosti na poštovú prepravu je nečitateľný.

Zo sťažnosti a z pripojených listinných dôkazov vyplýva, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4 T 114/02 z 30. marca 2004 bol sťažovateľ uznaný za vinného z trestného činu útoku na verejného činiteľa podľa § 155 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Bol mu za to uložený trest odňatia slobody v trvaní 7 mesiacov. Uznesením krajského súdu sp. zn. 10 To 152/04 z 1. marca 2004 bolo odvolanie sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu zamietnuté. Uznesením okresného súdu sp. zn. 3 Nt 17/09 z 24. novembra 2011 bolo rozhodnuté o návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania tak, že obnova konania nebola povolená. Uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tos 107/2012 z 15. januára 2013 (tento dátum je uvedený v záhlaví uznesenia), resp. zo 4. septembra 2012 (tento dátum je uvedený na konci uznesenia po poučení) bola sťažnosť podaná sťažovateľom proti uzneseniu okresného súdu zamietnutá. Uznesením predsedníčky senátu krajského súdu sp. zn. 3 Tos 107/2012 z 5. februára 2013 bolo uznesenie sp. zn. 3 Tos 107/2012 z 15. januára 2013 opravené v záhlavovej časti tak, že namiesto nesprávne uvedeného mena členky senátu JUDr. Z. M. krajský súd rozhodol v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. A. H. a členov senátu JUDr. E. V. a JUDr. K. K.

Z uznesenia krajského súdu sp. zn. 3 Tos 107/2012 z 15. januára 2013 (podľa dátumu uvedeného v záhlaví), resp. zo 4. septembra 2012 (podľa dátumu uvedeného na konci uznesenia po poučení) vyplýva, že účelom obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku je odstrániť nedostatky v skutkových zisteniach právoplatných rozhodnutí, pokiaľ dodatočne vyšli najavo nové skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli súdu skôr známe a nemohli sa ani brať do úvahy. Účelom obnovy konania nie je revízia pôvodného trestného stíhania ani verifikovanie pôvodne vykonaných dôkazov či spochybňovanie spôsobu ich hodnotenia. Tieto sú totiž nezvratné, nemožno ich meniť ani inak korigovať a dôkazy už vykonané v pôvodnom konaní už nemožno opakovať. Pôvodne vykonané rozsiahle dokazovanie bolo vyhodnotené ako postačujúce na preukázanie viny, a preto neboli akceptované ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania výpoveďami zasahujúcich príslušníkov polície. Ich vyjadrenia boli súdu známe zo šetrenia sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „sekcia kontroly“). Pokiaľ sťažovateľ už ako odsúdený v rámci obnovy konania navrhol opäť výsluchy

zasahujúcich príslušníkov, okresný súd návrhu vyhovel a svedkov predvolal. Dostavil sa však iba jeden svedok (člen pohotovostnej motorizovanej jednotky), no na zákrok z kritického dňa sa už nepamätal. Sťažovateľ už netrval na výsluchu ďalších svedkov, ale žiadal pripojiť záznam sekcie kontroly, hoci okresný súd mal už predtým k dispozícii uznesenie sekcie kontroly. Išlo teda o materiál už skôr známy v pôvodnom konaní. Samotný sťažovateľ v priebehu trestného konania 15. júla 2002 vypovedal, že netrpel zdravotnými ťažkosťami a cítil sa byť zdravý po fyzickej a psychickej stránke. Nebol preto daný dôvod na skúmanie jeho duševného stavu. Z uvedených skutočností vyplýva, že neboli splnené podmienky na povolenie obnovy konania.

Podľa názoru sťažovateľa obžaloba sa opierala o dôkazy, ktoré dostatočne nepreukazovali, že sťažovateľ spáchal skutok tvoriaci predmet obžaloby. Nevenovala sa pozornosť okolnostiam vylučujúcim trestnú zodpovednosť podľa § 23 Trestného zákona. Nesprávne bola zamietnutá sťažnosť podaná sťažovateľom 15. júla 2002, podľa ktorej sa skutok stal inak, ako to bolo zistené. Nebol náležite zistený okruh všetkých svedkov prítomných kritického dňa 15. augusta 2001. Sťažovateľovi nebolo umožnené oboznámiť sa s trestným spisom pred podaním obžaloby. Bolo porušené aj jeho právo navrhnúť doplnenie vyšetrovania. Tvrdenie krajského súdu týkajúce sa zdravotného stavu sťažovateľa neobstojí, lebo jeho príčetnosť mal skúmať príslušný súdny znalec.

Po doručení uznesenia krajského súdu sp. zn. 3 Tos 107/2012 sťažovateľ namietal zaujatosť sudkyne JUDr. Z. M., keďže táto rozhodovala o jeho vine a treste v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 4 T 114/02. Aj keď došlo k vydaniu opravného uznesenia, sťažovateľ nie je presvedčený, že táto sudkyňa neovplyvnila konajúci senát v rámci kolegiálnych vzťahov.

Z uznesenia krajského súdu sp. zn. 1 Nto 11/2012 zo 7. novembra 2012 vyplýva, že predsedníčka senátu krajského súdu JUDr. Z. M. je vylúčená z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci sťažovateľa vedenej pod sp. zn. 3 Tos 107/2012, keďže sama požiadala o svoje vylúčenie z dôvodu, že rozhodovala v merite veci v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 4 T 114/2002.

Sťažovateľ navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy v konaniach vedených okresným súdom pod sp. zn. 3 Nt 17/09 a krajským súdom pod sp. zn. 3 Tos 107/2012 s tým, aby bol právoplatný rozsudok okresného súdu sp. zn. 4 T 114/02 z 30. marca 2004 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 10 To 152/04 z 1. marca 2005 zrušený a vec bola vrátená prokurátorovi na došetrenie. Požaduje tiež finančné zadosťučinenie v sume po 2 000 € od Okresnej prokuratúry Bratislava III, okresného súdu a krajského súdu. Napokon žiada aj o ustanovenie právneho zástupcu v konaní vedenom ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody

uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti konaniu vedenému okresným súdom pod sp. zn. 3 Nt 17/09, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Proti uzneseniu okresného súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa mal krajský súd v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu. Treba tiež poznamenať, že sťažovateľ využil právo podať odvolanie.

Odlišná je situácia vo vzťahu k tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti konaniu vedenému krajským súdom pod sp. zn. 10 To 152/04. Túto časť sťažnosti treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natol'ko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Jadrom sťažnosti je nespokojnosť sťažovateľa s nepovolením obnovy konania, hoci podľa jeho názoru boli splnené zákonné podmienky.

Z pohľadu ústavného súdu možno konštatovať, že skutkové a právne závery krajského súdu treba považovať za dostatočné, úplné a presvedčivé. V žiadnom prípade sa nejavia ako arbitrárne či zjavne neodôvodnené. Skutočnosť, že sťažovateľ s týmito závermi nesúhlasí, sama osebe nemôže zakladať porušenie označených práv.

Sťažovateľ považuje za dôvody na obnovu konania také okolnosti, ktoré nemožno považovať za nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo treste. Sťažovateľove námietky proti právoplatnému odsudzujúcemu rozsudku sú takého rázu, že ich nemožno úspešne uplatniť v rámci obnovy konania.

Ústavný súd nepochybuje o tom, že v písomnom vyhotovení uznesenia krajského súdu bola skutočne iba omylom uvedená ako členka senátu JUDr. Z. M., keďže už skorším uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Nto 11/2012 zo 7. novembra 2012 bola vylúčená z konania, a to práve vzhľadom na skutočnosť, že rozhodovala vo veci samej na okresnom súde.

Ústavný súd poukazuje aj na to, že sťažovateľ za porušovateľa označených práv označil aj Okresnú prokuratúru Bratislava III, ktorá mala porušiť jeho práva zrejme „*podaním obžaloby*“. Sťažovateľ však vo svojom sťažnostnom návrhu (petite sťažnosti) nenavrhol vyslovenie porušenia základných práv vo vzťahu k okresnej prokuratúre, preto ani nepripadalo do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia voči tomuto štátnemu orgánu podľa čl. 127 ods. 3 ústavy. Napokon, o obžalobe okresnej prokuratúry rozhodovali všeobecné sudy, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa mal okresný súd, resp. krajský súd, a tým je vo vzťahu k okresnej prokuratúre vylúčená právomoc ústavného súdu.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. marca 2013